KURJER WARSZAWSKI

D. 13. Lutego. — Rok 1838. Wtorek. № 42. Jutro, Ś. Walenty. v. s. N. MARJA Gromniczna.

JW. JX. Arcy-Biskup Metropolita Warszawski, pragnąc Organizacji Sądów Duchownych w Archidyecezji swoiej Warsza: przyzwoity nadać kierunek, postanowił stałych oznaczyć Obrońców do spraw o unieważnienie małżeństwa lub rozłączenie co do stołu i łoża prowadzonych. Z tego względu w obu Jnstancjach Sądów Duchownych, iako Pełnomocnicy stron interesowanych, stawać iedynie mogą: *Sokołowski* Józ:, *Piątkowski* Paw:, *Wilkoszewski* Stani:, *Sozański* Pank:, *Koisiewicz* Xaw:, *Wołowski* Jan Kanty, *Wołowski* Woj:, *Podbielski* Ant:, *Wojciechowski* Franci:, *Masłowski* And:, *Zaleski* Jan, Mecenasi przy Sądzie Najwyższej Jnstancji Królestwa Polskiego; oraz *Kobylański* Jan Kanty, *Nowakowski* Tom:, *Wilski* Leonard, *Anasiński* Aloizy, Adwokaci przy Sądzie Appel: Król: Pols:; niemniej *Wysocki* Stan:, *Karwowski* Jan, *Rutkowski* Tad:, *Jerzmanowski* Kar:, *Starczewski* Jgna:, Patronowie przy Trybunale Cywilnym Iej Jnstancji Gubernji Mazowieckiej. Z polecenia JW. JX. Arcy-Biskupa, ręczy: X. Maciej *Jeżowski* Reient kancellarji Konsystorza Jlnego Archidyecezji Warszawskiej.

Radca Stanu Prezes Banku Polskiego. Podaie do publiczney wiadomości, iż na dniu 31 Grud: 1837 (12 Stycz: 1838) r. Rada Administracyjna Król: postanowiła: że podobnie iak w Cesarstwie Rossyj:, zabronione iest także i w Królestwie osobom prywatnym wydawanie Promessów na Obligacje z pożyczki 150 miljonowej, i że celem ścisłego wykonania tego zakazu, wydane są rozporządzenia, iżby: interessa maiące za przedmiot wydawanie podobnych promessów przez prywatnych nie mogłyby się odbywać na Giełdzie Warszawskiej. *Lubowidzki.* Sek: Jlny *Łubkowski.*

Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono od A. R. dla Jnstytutu moralnie zaniedbanych dzieci, dukata w złocie; a od K. S. Obywatela z obwodu Warsza: dla Starca bez ręki, zł. 6 gr. 20. — *Grammatyki rossyjskie* dla użytku *Polaków*, znaiących dobrze grammatykę języka swoiego, ułożone przez *Noakowskiego*, i Słowniki polsko-niemieckie, tudzież niemie:-polskie *Mrongowjusza*, nadeszły znowu do księgarni S. H. *Merzbacha* przy ulicy Miodowej Nr 486. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani: po 15tem przedstawieniu *Estelli*, JP. *Kudlicz* i JPanna *Daszkiewicz*; a po *Dwie przeciw iednemu*, JP. *Żółkowski*. — Jutro w Resursie Kupieckiej w pałacu Mnisz: *Wieczór tańcuiący*. — W dniu 2/14 Marca r. b. w Biurze Kommisji Rząd: Przych: i Skarbu w Warsz:, odbędzie się przez opieczętowane deklaracje konkurrentów, licytacja na administracją zaręczonego poboru *Dochodów konsumcyjnych* M. Warszawy i Pragi, przez lat 3 i miesięcy 10, poczynaiąc od d. 20 Mar:/1 Kwiet: r. b. trwać maiącą, od summy złp. 4,600,000. Obszerniejsze szczegóły są umieszczone w wczorajszej gazecie rządowej.

Z Petersburga. — Między ogłoszeniami Senatu, znajduią się zatwierdzenia przez N. PANA w d. 6 Listopada r. z. Ustawy i Etatu Białostockiego Jnstytutu Panien szlachetnych Jnstytut ten, zostaiący pod opieką N. CESARZOWEJ Jmci, ustanawia się w celu wychowania Panien stanu szlacheckiego rodem z gubernji: Wileńskiej, Grodzieńskiej, Mińskiej, i obwodu Białostockiego. Zakład ten pomieszczony w Białostockim Cesarskim pałacu, używać będzie dochodów z dóbr do tego pałacu należących i pobierać 8000 rubli sre: wypłacanych rocznie na iego utrzymanie; nadto przeznacza się na instytut rocznie, z Urzędów Powszechnej Opieki pomienionych gube: i obwodu 10,115 rub: sr: i 3000 r. s. z summ Ministerstwa Oświe:. Wy-

chowanic będzie 100, z których 30 na koszcie skarbowym. Te sto miejsc rozdzielaią się następuie: 24 miejsca bezpłatne, czyli na koszcie skarbowym i 56 miejsc pensjonarjuszek zachowuią się dla panien szlachetnych rodem z wyliczonych gubernji i obwodu; 6 bezpłatnych i 15 pensjonarjuszek dla córek urzędników rossyjskich, zostaiących w służbie w pomienionym kraiu. Wychowanice będą nauczane prawideł wiary grecko-rossyjskiej i katolickiej, stosownie do swego wyznania, ieżeliby się zaś znalazły Panny wyznań protestanckich, i te również będą miały oddzielnego nauczyciela religji. Dalsze przedmioty uczenia, są ięzyki: rossyjski, polski, francuzki i niemiecki; literatura, arytmetyka, historja i ieografja; istotniejsze przedmioty z historji naturalnej i fizyki, kalligrafja, rysunek, muzyka i śpiew, taniec i roboty żeńskie. Panny dzielą się na 3 klassy i w każdej z nich zostawać powinny przez lat 2, tak iż kurs zupełny kończy się w 6 lat; przyjmuią się na koszt skarbowy nie młodsze nad 10 i nie starsze na lat 12; pensjonarjuszki mogą być przyjmowane młodsze i starsze nad oznaczony wiek o rok ieden. Pensjonarjuszki płacą po 150 rubli srebrem i powinny przy wejściu do instytutu przynieść z sobą, 6 koszul, 6 par pończoch nicianych lub bawełnianych, 6 chustek płóciennych do nosa, 4 prześcieradła, 2 serwety i sztuciec stołowy, to iest: łyżkę srebrną do stołu i takąż łyżeczkę do herbaty, zwyczajny nóż i grabki. Nadto, żadne więcej rzeczy przez ciąg zostawania pensjonarki w instytucie, od rodziców wymagane nie będą. (T. P.)

W *Krakowie* 7go b. m. ukończono posiedzenie Zgromadzenia Reprezentantów.

Anglja.— Missjonarz Józef *Wolf* wrócił bardzo osłabiony z Ameryki do *Kow.* W ostatnich 2ch latach zwiedził Arabję i Abissynję w celu nawracania na religję chrześcjańską, ale na drodze do *Mekki* otrzymał bastonadę od Beduinów, zachorował w *Hodeida*, odpłynął do Indostanu, a ztąd na wyspę S. *Heleny*, z której odpłynął do Ameryki, gdzie został obrany Biskupem w *New Jersef.* Teraz oczekuie w Anglji końca życia.— Angielski bryg *Defians* zatonął na morzu czarnem, iak się zdaie prawie z całą ludnością.— Xżna *Suzo* przybyła do Londynu.— Biskup w *Sodon* i *Man* umarł w 75 roku życia.— Zmarły Lord *Eldon* miał zostawić 32 miljonów zł. maiątku, niektórzy utrzymuią, że przeszło 80 miljonów.— W *Gibraltarze* dało się uczuć 16 z. m. mocne trzęsienie ziemi; szkody żadne nie powstały.

Niemcy.— Pułkownik *Bandiera* dowódzca austrjacki w zatoce Adrjatyckiej, mianowany dowódzcą eskadry na wschodzie w miejscu Jenerała *Dandolo*, zaś dowódzcą w zatoce Adrjatyckiej mianowany Pułkownik *Sortau.*— W *Wiedniu* odebrano wiadomość, że Królowa *Neapolitańska* (Siostra stryieczna Cesarza) iest przy nadziei.— Arcy-Xżę *Fryderyk* w Wenecji ma zdrowie zupełnie przywrócone.

Francja.— Król udzielił 2 b. m. prywatne posłuchanie Baronowi *Wiżan* Konsulowi w S. *Sebastjanie.*— Xżę *Frias* i P. *Isturiz* mieli 4go b. m. udać się z Paryża do Madrytu. — Ministrowie spraw wewnęt: i oświecenia przyrzekli Księgarzom, że pilnie przestrzegać będą wprowadzania dzieł przedrukowanych za granicą. — Dziennik *sporów* utrzymuie także, iż Xiążę *Orleański* bynajmniej nie wywierał wpływu na Ministra wojny co do spraw iego urzędu, ale iako Xżę czynny i troskliwy o dobro armji, zajmował się ulepszeniami, iakie w niej mogły być zdziałane. — Rząd francuzki zamyśla znieść przepis, podług którego żadne dziecko nie zostaie przyięte do domu podrzutków, ieśli Matka nie udzieła poprzednio cyrkułowemu kommissarzowi potrzebnego protokułu. Spodziewaią się przeto umniejszyć liczbę dzieciobójstw, tak często zdarzaiących się w *Paryżu.*— Listy prywatne z *Madrytu* donoszą, że Hrabia *Ofalja* przybędzie osobiście do *Paryża*, aby wyiednać posiłki dla Królowej *Izabelli.*— 31 z. m. wyrokował Try-

bunał cywilny w sprawie o rozwód między nieiakim Panem *Dos* i iego żoną, przyznawszy ich dwoie młodych córek matce. P. *Dos* wpadł przez to w takie uniesienie, że uderzył pięścią w twarz Pana *Walismenil* Adwokata żony, myśląc iż tenże spowodował wyrok. Aresztowano natychmiast Pana *Dos*, lecz Adwokat był tyle szlachetnym, że czyn ten przypisał obudzonej namiętności nieszczęśliwego ojca, i nie tylko oskarżenia nie popierał, ale sam bronił aresztowanego. W skutku tego sąd złagodził iego karę tylko na dwu miesięczne więzienie. — Ponawia się wieść, że Xiężna Orleańska iest przy nadziei. — W *Baionie* aresztowano 3ch aientów Karlistowskich. — W *Lionie* spłonęła znaczna fabryka siarki, szkody liczą na 80,000 fr. Zaginęło przytem mnóstwo pięknych obrazów. Fabryka nie była zaassekurowaną.

Hiszpanja. — Reszta wojska karlistowskiego w *Biskai* ruszy na nową wyprawę pod dowództwem Jenerała *Gerge.* — Brygadjer *Zurbano* poraził Karlistów pod *Mendawią* i odparł ich aż do *Estelli.* — Jenerał *Latr* trzymał się tylko kroków odpornych przeciw wyprawie Jenerała *Garcja.*

Rozmaitości. — Sławny Malarz *Bassi* w *Rzymie* pokazał pewnego dnia obraz przedstawiaiący wiernie kaskadę *Nilu.* Jeden z widzów oświadczył że iako świadek naoczny utrzymuie, iż obraz nie iest wypracowany podług natury. *Bassi* odpowiada skromnie, że sądzi swoie dzieło być trafnem, i że można się o tem przekonać na miejscu. „Zaraz przekonam się o tem“, zawołał młody Anglik w pracowni, wziął kapelusz i wyszedł. Obecni czekali w nadziei, że młody człowiek przyniesie książkę, w której to miejsce iest dokładnie opisane; ale dzień za dniem upływa a Anglika nie widać. Na próżno go szukano; iego nagłe zniknienie napełniło wszystkich niespokojnością. W 3 miesiące wcale niespodzianie wchodzi Uczeń Pana *Bassi* do pracowni. „Oto nauczycielu iest obraz wodospadu *Nilu*, skopjowałem go na miejscu, a ty miałeś słuszność.“ *Bassi* uśmiechnął się i uca-łował ucznia, który z zamiłowania sztuki odbył tak daleką podróż. — P. *Djumas* na pierwsze przedstawienie swoiej dramy *Kaligula*, zaiął wszystkie loże w teatrze *francuzkim.* — Przyiaciele zmarłej Artystki dram: Panny *Djuszenoa*, obchodzili niedawno 3cią rocznicę iej zgonu. Jenerałowie *Fabwje* i *Fernik*, Rzeźbiarz *Lemer*, Adwokat *Djuez*, *Dawid* z teatru francuzkiego i wiele Dam odwiedzili iej grobowiec. Pomnik iest skromny ale gustowny. Widać na niej *Melpomenę*, z sztyletem w ręku, schyloną z wyrazem boleści nad urną. Jest to dzieło *Lemera*, który ie wypracował bezpłatnie. — Robaki zwykle ukazuiące się po deszczach, bywaią używane u *Samoiedów* na kiełbasy. Po zmięszaniu ich z wodą w kubku, oczekuie się póki część ziemna nie osiada po spodzie. Rozsiekane cokolwiek mięso mięsza się potem z korzeniami i solą morską, a tak przygotowane wkłada się w kiszki od psów morskich i zawiesza do wędzenia, aby ztąd otrzymać potrawę, ulubioną dla tamecznych gastronomów. (Dobrego apetytu!) — Sławny Rzeźbiarz *Dawid* wypracuie pomnik dla Królowej *Hortensji* w kościele *Ryeil.* Córka *Józefiny* również iak iej Matka będzie wystawiona w wielkości naturalnej, a u góry będzie napis: „*Józefinie*, *Eugenjuszowi* i *Hortensji.*“ — Teatr dworski w *Hanowerze* ma być zniesiony. — Ostrość mrozów spowodowała nad brzegami Francji fenomen bardzo rzadki. W departamencie *Land* zjawiło się mnóstwo dzikich kaczek i innych ptaków wodnych, zdrętwiałych od zimna, mieszkańcy przeto niespodzianie otrzymali przysmak, a tysiącami rozesłano to ptastwo na sprzedaż do miast okolicznych. Całe brzegi były niemi okryte, tak iż liczą do 20,000 sztuk złowionych. — 23 z. m. wybuchł pożar w *Eszyrol* w domu dzierżawcy. Mąż wraz z 25cio-letnią córką uszedł przez dym i płomienie i szczęśliwie stanął na wolnem powietrzu. Tylko 2ga córka 12to-letnia została

w domu, zapewnę dymem odurzona. Płomienie wzbiły się iuż nad dachem, lecz żaden z ratuiących nie śmiał pospieszyć na pomoc dziecku. Odważna siostra powzięła nakoniec szlachetny zamiar, rzuca się w ogień i staie szczęśliwie w sypialni, gdzie siostra leży bezprzytomna. Porywa ią na rękę schodzi na dół, gdy nagle przy wyjściu drzwi się zawaliły i zagrzebały obie siostry pod gruzami! Nazaiutrz znaleziono ich spalone ciała. — I w *Rejchenbachu* dało się uczuć trzęsienie ziemi. — „Piotrze, przynieś mi 3 paczki zapałek, rzekł Pan do służącego, ale sprobuj wprzódy, czy się dobrze palą. Wyszedł, a wróciwszy do domu zapytał lokaia, czy przyniósł zapałki. Piotr wskazał na kupę spalonych drewienek. „Oto leżą proszę Pana, wszystkie są doskonałe; sprobowałem ie co do iednego." — Europejczyk żyiący w *Tuneçie* udziela następuicy opis amfiteatru *Eldezem*, który uważa za największe zabudowanie pozostałe z czasów rzymskich nad brzegami Afryki. Leży on o 40 mil od *Tunetu*, a o 6 od brzegów, i iest tak duży, że w odległości 8 godzin drogi można iuż rozeznać iego szare mury. Amfiteatr wzniesiony jest owalnie, przestrzeni ma na 83 metrów, galerje otaczaią iego mury, liczy 25 arkad, a cały obwód zabudowania wynosi stóp 1,427. W ruinach znaleziono monety z czasów *Gordjana*. — Od dwóch lat w Niemczech z upodobaniem przyjmowana 4ro-aktowa Komedja z prologiem, *Niebezpieczna ciotka*, została w tych dniach przedstawioną w teatrze polskim we Lwowie. Autorem przekładu iest J. N. *Kamiński* Dyrektor tegoż teatru, zaszczytnie znany i sprawiedliwie wielbiony z swoich płodów literackich.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Woroniecki Adam Xżę z Beiowic; Mikorski Jan Hra. z Słubic; Rostworowski Jan Dzie: z Mirowic; Kuszkowski Karol Dzie: z Mrozawy; Kraiewski Xa: Dzie: z Korytki; Dmowski Alexy Dzie: z Burzyc.

DONIESIENIA

Podaie się do publicznej wiadomości, iż efekty iako to: Stół iesionowy z klapami, Szafa, Biórko iesionowe, Zegar ścienny, Garnki, Rądle, Kocioł miedziane, Stół i Szafka ordynar: i t. p. na mocy Wyroku Tryb: Handlo: Gub: Mazo: na d. 11/23 Październ: r. 1835 zapadłego, przez publiczną licytacją w domu Nr 1854 przy ulicy Zakroczymskiej, zrana o godzinie 9, w dniu 2/14 b. m. za gotowe pieniądze więcej daiącemu, niezawodnie sprzedane będą.

Stanisław Żukowski Komornik.

Do Składu TOWARÓW Rossyjskich, przy ulicy Nowy-świat, na przeciw Kopernika, pod Nr 1245, nadszedł świeży transport Jarząbków, Ciecwierzy, Jesiotra, Kawjoru Astrachańskiego, Wyziny, Minogów, Sielaw, Łososia, Sliwek francu:, i innych towarów Rossyjskich, które sprzedaią się za pomierną cenę.

T. Gridin.

Zawiadamia się interessowane Osoby iako w domu przy ulicy Nalewki pod Nr 2236/7, są do sprzedania z wolnej ręki różne Sprzęty Gospodarskie, a mianowicie: Obrazy olejno malowane, Lustra, Kanapy, Krzesła, Bufet, etc. Wiadomość gdzie Kawiarnia była.

Dziś rano zimna stopni 6. Wczoraj w południe 3.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro *Ostatni dzień szczęścia*, i 1wszy raz *Łucja* czyli *Pamiątka*.

W dawnym Teatrze Rozmaitości, iutro widowisko Herkulesowe na dochód Panny *Tejcz*.

Ludzie różnych pokoleń, ieszcze zostaną do Niedzieli; cena miejsc zniżona, 1wsze zł. 2 gr. 5, 2gie zł. 1, a 3cie gr. 15.

Dziś familje *Hessen* i *Hagenmajster* pierwszy raz po powrocie z zagranicy, uprzyiemnią wieczór swoią grą i śpiewem w Hotelu Polskim w Kawiarni.

Dziś w Kawiarni w gmachu Teatralnym pod filarami, familje *Hauzer* i *Mittreiter* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni na rogu ulic Bielańskiej i Tłomackiego w domu Lilpopa Nr 600, familja *Protzin* grać i śpiewać będzie od godziny 5 do 10 w wieczór.

SEKSTET złożony przez *Kurzątkowskiego*, zabawi dziś obecnych Gości, oprócz wyiątków z Oper i Tańców karnawałowych, będą także grane 2 nowe Mazury nadesłane przez Amatorów, w Lokalu M. Jamroszyńskiego przy ulicy Senatorskiej i Nowo-Senatorskiej w domu narożnym W. Bogka.

Jutro u Rogaskiego przy ulicy Długiej Nr 550, SNIADANIE: Zaiąc z rożna z podlewą, Kwiczoły skierniewskie, Schab z rożna z kapustą, Zrazy zawiiane z kaszą tatarczaną, Potrawa z mleczek cielęcych, Zupa grochowa z wędzonką i Rosoł. KOLACJA: Kotlety cielęce z groszkiem, Zrazy a la nelson z szampjonami, Potrawa z pulard, etc.